

Stanowisko Jezuickiego Europejskiego Centrum Społecznego i Delegatów ds. Ekologii Europejskich Prowincji Jezuitów wobec COP28 w Zjednoczonych Emiratach Arabskich

Wprowadzenie

Jesienią 2023 r. Zjednoczone Emiraty Arabskie będą gospodarzem 28. Szczytu Klimatycznego COP28. Od 30 listopada do 13 grudnia konferencja ta będzie wielkim zebraniem członków Organizacji Narodów Zjednoczonych zwołanym, aby odpowiedzieć na zmiany klimatu. Każdego roku COP jest okazją dla światowych przywódców (wraz z ekspertami naukowymi, aktywistami klimatycznymi i lobbystami) do spotkania się i uzgodnienia ponadnarodowej polityki mającej na celu rozwiązanie kryzysu klimatycznego.

W ostatnim raporcie Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC 2023), opublikowanym w marcu, przekonywano, że współpraca międzynarodowa jest niezbędna. W raporcie stwierdzono, że „rozwój odporny na zmiany klimatu integruje adaptację i łagodzenie skutków, aby przyspieszyć zrównoważony rozwój dla wszystkich i jest możliwy dzięki zwiększonej współpracy międzynarodowej”.

Zainspirowana encykliką Papieża Franciszka Laudato si' i jej przesłaniem, aby słuchać i odpowiadać na „krzyk ziemi i krzyk ubogich”, COP28@Home jest kampanią europejskich jezuitów, w połączeniu z globalną siecią EcoJesuit, która ma na celu informowanie i popieranie ważnych kwestii klimatycznych w przygotowaniu do i podczas nadchodzącego COP28.

Nasza kampania skupi się na trzech obszarach zmian, które COP musi rozważyć. Po pierwsze, musimy stanąć po stronie naszych przyjaciół z Globalnego Południa, naciskając na postęp w kwestii przeciwdziałania stratom i szkodom klimatycznym. Po drugie, ważne jest, aby rozważyć zarówno zmiany na poziomie politycznym, jak i konsumenckim, aby można było zająć się ważnymi kwestiami związanymi z systemami żywnościowymi. Wreszcie, konferencja ta musi przygotować ludzkość na przyszłość, ponieważ globalne ocieplenie staje się coraz bardziej naszą rzeczywistością.

1. Straty i szkody

Kryzys klimatyczny dotyka wszystkich mieszkańców naszej planety, ale najbardziej odczuwają jego skutki najmocniej. „Regiony i ludzie ze znacznymi ograniczeniami rozwojowymi są bardzo podatni na zagrożenia klimatyczne”, co „naraziło miliony ludzi na poważny brak bezpieczeństwa żywnościowego i zmniejszone bezpieczeństwo wodne”, donosi IPCC.

Podczas COP27 w Egipcie grupa narodów z najbardziej zagrożonych krajów dotkniętych zmianami klimatycznymi osiągnęła porozumienie w sprawie utworzenia nowego funduszu, który zapłaci za naprawę szkód już wyrządzonych w ich środowiskach przyrodniczych i zachowa ich dziedzictwo, zanim zniknie. Pomimo tego porozumienia, szczegóły pozostały do ustalenia podczas COP28. Dlatego ważne jest, aby:

- Ustanowić i hojnie finansować fundusz na rzecz przeciwdziałania stratom i szkodom klimatycznym. Fundusz ten musi być dostępny dla wszystkich podatnych na zagrożenia klimatyczne krajów, niezależnie od ich wysiłków na rzecz łagodzenia skutków i od poziomu rozwoju.
- Opracować mechanizm przeciwdziałania stratom i szkodom. Zapewni on transparentne wsparcie techniczne i zalecenia dotyczące wdrażania adaptacji.

- Fundusze na rzecz przeciwdziałania stratom i szkodom przyznawać głównie w formie grantów, a nie pożyczek.
- Zapewnić obiecanie finansowanie działań przeciwdziałających zmianom klimatycznym.
- Stworzyć instrument finansowy o wartości co najmniej 100 miliardów dolarów.

Istotne jest, aby fundusz przeciwdziałania stratom i szkodom został uznany za odrębną formę działań na rzecz klimatu, co zapewni, że kwestia ta otrzyma własne mechanizmy finansowania i wsparcia.

2. Zapewnienie, że nasz system żywnościowy jest priorytetem:

Systemy żywnościowe są integralną częścią sprawiedliwości klimatycznej. Systemy żywnościowe generują około 20% globalnych emisji gazów cieplarnianych. Uważamy, że nadszedł czas, aby kwestia ta zajęła centralne miejsce w procesie COP. COP28 został nazwany "COP-em żywnościowym" i z tego powodu chcemy dodać nasz głos do tego istotnego tematu klimatycznego.

COP28 może odegrać istotną rolę w rozwiązaniu problemu braku bezpieczeństwa żywnościowego spowodowanego kryzysem klimatycznym poprzez promowanie zrównoważonych praktyk rolniczych i diety opartej na roślinach.

Aby to osiągnąć, COP28 powinien naciskać na:

- Znaczne dotacje na praktyki rolnicze sprzyjające bioróżnorodności, takie jak zwiększone kredyty dostępne dla rolników.
- Podatek węglowy od emisji rolniczych, który sprawiłby, że produkcja emisji byłaby droższa dla rolników i zachęcałby do stosowania praktyk ograniczających emisje, takich jak uprawy okrywowe i uprawa bezorkowa.
- Zwiększone inwestycje w odbudowę siedlisk, ukierunkowane na projekty przywracające zdegradowane siedliska, które z kolei mogą przynieść korzyści lokalnym mieszkańcom i przyrodzie.
- Radykalne ograniczenie stosowania biopaliw, które pochłaniają ogromne ilości gruntów, które mogłyby zostać wykorzystane do odbudowy środowiska i zrównoważonego rolnictwa.

Podjmując te kroki, COP28 może pomóc w stworzeniu bardziej zrównoważonego i sprawiedliwego systemu żywnościowego poprzez:

- Stworzenie globalnego funduszu wspierającego rolników w krajach rozwijających się w przejściu na zrównoważone rolnictwo.
- Współpracę z rządami w celu opracowania polityk promujących diety roślinne i zrównoważone produkty spożywcze. Mogłoby to obejmować dotacje na żywność pochodzenia roślinnego i podatki od słodkich napojów.
- Rozpoczęcie publicznej kampanii uświadamiającej, aby edukować ludzi na temat znaczenia zrównoważonych systemów żywnościowych i tego, jak mogą zmienić swoje życie.

Podjmując te kroki, COP28 może przyczynić się do realnej zmiany w walce ze zmianami klimatu i głodem.

3. Przygotowanie na przyszłość

Jak ostrzega najnowszy raport IPCC, z każdym wzrostem temperatury zmiany klimatu są „nieodwracalne w skali od stulecia do tysiącleci” i będą „stawać się coraz większe wraz ze wzrostem globalnego ocieplenia”. Aby zabezpieczyć nasze mechanizmy przetrwania, musimy opowiedzieć się za następującymi wyborami:

- Zobowiązać się do sprawiedliwego przejścia na energię odnawialną, zmniejszenia emisji paliw kopalnych - przy jednoczesnym pociągnięciu do odpowiedzialności największych trucieli;
- Wspierać rozwój planów odporności na poziomie krajobrazu, które będą obejmować rządy holistycznie zajmujące się zagrożeniami, jakie zmiany klimatu stwarzają dla rolnictwa. Plany te mogą obejmować monitorowanie kluczowych zasobów (przede wszystkim wody i gleby) na obszarach rolniczych.
- Wyznaczyć ambitne cele w zakresie zmniejszenia stresu wodnego, co może zmniejszyć o połowę liczbę osób bez dostępu do bezpiecznej wody pitnej do 2030 r., przy jednoczesnym inwestowaniu w infrastrukturę wodną i środki zapobiegające marnotrawstwu wody.
- Poprawić dostęp do finansowania dla krajów rozwijających się i osiągnąć obiecane 100 miliardów dolarów rocznie na finansowanie działań klimatycznych.

Podczas COP28 konieczne jest zabezpieczenie planety dla przyszłych pokoleń.

Kampania współorganizowana przez:

JESUIT
EUROPEAN
SOCIAL
CENTRE

We współpracy z:

Dalsza lektura:

Uwaga: ponieważ niniejszy artykuł został pierwotnie napisany w języku angielskim, poniższe odniesienia są również w tym języku. Przepraszamy za niedogodności.

"Actions to Transform Food Systems Under Climate Change." CGIAR Research Program on Climate Change, Agriculture and Food Security (CCAFS), 2020.
<https://ccafs.cgiar.org/resources/publications/actions-transform-food-systems-under-climate-change>.

BBC News. "How to Eat Well - and Save the Planet." September 10, 2018, sec. Science & Environment. <https://www.bbc.com/news/science-environment-45472966>.

Environment, U. N. "UN Biodiversity Conference (COP 15)." UNEP - UN Environment Programme, April 7, 2022. <http://www.unep.org/un-biodiversity-conference-cop-15>.

Fahy, Colm. "IPCC Synthesis Report 2023 - Five Lessons to Keep in Mind." Jesuit European Social Centre (blog), July 14, 2023.
<https://jesc.eu/ipcc-synthesis-report-2023-five-lessons-to-keep-in-mind/>.

"Farm to Fork Strategy: For a Fair, Healthy and Environmentally-Friendly Food System." European Commission, 2020.
https://food.ec.europa.eu/system/files/2020-05/f2f_action-plan_2020_strategy-info_en.pdf.

Foley, Jonathan A., Navin Ramankutty, Kate A. Brauman, Emily S. Cassidy, James S. Gerber, Matt Johnston, Nathaniel D. Mueller, et al. "Solutions for a Cultivated Planet." *Nature* 478, no. 7369 (October 2011): 337–42. <https://doi.org/10.1038/nature10452>.

Gerten, Dieter, Vera Heck, Jonas Jägermeyr, Benjamin Leon Bodirsky, Ingo Fetzer, Mika Jalava, Matti Kummu, et al. "Feeding Ten Billion People Is Possible within Four Terrestrial Planetary Boundaries." *Nature Sustainability* 3, no. 3 (January 20, 2020): 200–208.
<https://doi.org/10.1038/s41893-019-0465-1>.

Hemler, Elena C, and Frank B Hu. "Plant-Based Diets for Personal, Population, and Planetary Health." *Advances in Nutrition* 10 (November 1, 2019): S275–83.
<https://doi.org/10.1093/advances/nmy117>.

JENA. "Food or Fuel: Choose Life!" The Jesuit Justice and Ecology Network – Africa (JENA) (blog), May 26, 2022. <https://jenafrica.org/food-or-fuel-choose-life/>.

Marano, Marli. "Five Takeaways to Move Food Systems Farther, Faster in 2023." The Rockefeller Foundation (blog), January 31, 2023.

<https://www.rockefellerfoundation.org/blog/five-takeaways-to-move-food-systems-farther-faster-in-2023/>

Muller, Adrian, Christian Schader, Nadia El-Hage Scialabba, Judith Brüggemann, Anne Isensee, Karl-Heinz Erb, Pete Smith, et al. "Strategies for Feeding the World More Sustainably with Organic Agriculture." *Nature Communications* 8, no. 1 (November 14, 2017): 1290.
<https://doi.org/10.1038/s41467-017-01410-w>.

Pe'er, Guy, Yves Zinngrebe, Francisco Moreira, Clélia Sirami, Stefan Schindler, Robert Müller, Vasileios Bontzorlos, et al. "A Greener Path for the EU Common Agricultural Policy." *Science* 365, no. 6452 (August 2, 2019): 449–51. <https://doi.org/10.1126/science.aax3146>.

Project Drawdown. "Farming Our Way Out of the Climate Crisis," May 11, 2021.
<https://drawdown.org/publications/farming-our-way-out-of-the-climate-crisis>.

"Report of the 1 St Global Food Systems Summit Dialogue, alongside the Sustainable Food Systems Programme Conference," 2020.

https://summitdialogues.org/wp-content/uploads/2021/01/1st-Global-FSSD-Report_final.pdf.

Ritchie, Hannah, Max Roser, and Pablo Rosado. "CO₂ and Greenhouse Gas Emissions." Our World in Data, May 11, 2020. <https://ourworldindata.org/emissions-by-sector>.

Scarborough, Peter, Michael Clark, Linda Cobiac, Keren Papier, Anika Knuppel, John Lynch, Richard Harrington, Tim Key, and Marco Springmann. "Vegans, Vegetarians, Fish-Eaters and Meat-Eaters in the UK Show Discrepant Environmental Impacts." *Nature Food* 4, no. 7 (July 20, 2023): 565–74. <https://doi.org/10.1038/s43016-023-00795-w>.